

KRONIEK

Maar elke bladzijde die hij geschreven heeft, blijft, levend en nieuw. Wat hij naliet is genoeg om hem onder de eersterangs-schrijvers te rekenen en tot een phenomeen te maken in onze arme litteratuur. Sla elk van zijn boeken op, willekeurig, op een willekeurige bladzijde: er is een direct contact met een mensch, die zich totaal en intens uitspreekt. Zijn bewegelijkheid en luciditeit, zijn individueel gevoel, zijn bijzondere preoccupaties, zijn gespierde, sobere stijl geven elke zin een apart accent en dwingen tot onmiddellijk partijkiezen. Tegenover deze figuur, die een zeldzame vriend of een verbeterd vijand wist te zijn, is lauwheid onmogelijk; men is vóór of tegen hem. Hij gaf zich onverbiddelijk rekenschap van zijn eigen persoon en hierdoor dwong hij anderen tot dezelfde onverbiddelijkheid jegens zichzelf. Voor de jongeren, die zijn werk een goed deel van hun jeugd heeft begeleid, was dit een van zijn aantrekkelijkste eigenschappen.

Men heeft lang geen raad met Du Perron geweten. Toen hij zijn geboorteland, Indië, verliet, betekende Europa voor hem Frankrijk. Zijn weg naar de Nederlandsche cultuur vond hij via Parijs. Natuurlijke affiniteit met de Latijnsche geest deed hem Stendhal, Léautaud, Larbaud en Gide als gelukkige voorbeelden vinden; de dichter Du Perron onderging invloed van Rimbaud, Corbière en de fantaisisten. Zoo was hij voorbeschikt, door vorming en persoonlijkheid, om in fel conflict te raken met de Nederlandsche „gravité”. Zijn houding van amateur, die een andere ernst bezit, vond hier weinig begrip. Hierdoor trad hij onze letteren binnen als oppositiefiguur. Met Greshoff, zij het onafhankelijk, begon hij in een drietal bundels (later in *Mikrochaos* vereenigd) de richting van de z.g.

aardsche poëzie. Het directe, naakte woord, het gesproken rythme, het ontbreken van esoterische beelden, het psychologische geval, binnen het verskader behandeld, waren nieuwe elementen in een dichtkunst, die in een rhetorisch epigonisme dreigde te ontaarden.

Den Du Perron van deze verzen vinden wij even onmiddellijk in zijn jeugdroman *Een Voorbereiding* en in zijn verhalen in *Bij Gebrek aan Ernst* en *Nutteloos Verzet* terug. Een ontgoochelde, gevoelige jonge man, onzeker, nuchter en romantisch, innemend en irritant, een talent, dat in sommige verhalen van *Nutteloos Verzet* reeds meesterstukken leverde.

Als figuur trad Du Perron eerst goed op de voorgrond toen hij met Ter Braak in 1932 het tijdschrift *Forum* oprichtte. Hierin verscheen zijn *Uren met Dirk Coster*, dat met het *Démasqué der Schoonheid* van Ter Braak, de litteraire geloofsbelijdenis van de *Forum*-groep inhield. De waarde van de persoonlijkheid, die in de familieroman verburgerlijkt was, afkeer van den litteraat en de geforceerde dichtercultus, smaak en inzicht in Europeesche cultuurwaarden waren de programmapunten van de mannen van *Forum*. De aanval, die Du Perron op Coster deed, was in de eerste plaats gericht tegen de ethische, rhetorische traditie, tegen de valsche ernst en de onechtheid, die remmend op de Nederlandsche cultuur hebben gewerkt. Hierdoor knoopte Du Perron bij Multatuli aan; Multatuli vertegenwoordigde voor hem het hoogste wat in deze landen mogelijk is geweest aan geest, stijl, onbevangenheid, genie en persoonlijkheid. Zijn studies over dezen auteur, *De Man van Lebak* o.a., zijn het beste wat over hem bestaat. Bij een onbevooroordeelde lezing van deze studies moet men zich er achteraf over verbazen dat